

తృతీయ కాణ్డే - చతుర్థ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥వీతి | వై | ఏతస్య | యజ్ఞః | ఋద్ధ్యతే | యస్య | హవిః | అతిరిచ్యత
 ఇత్యతి-రిచ్యతే | సూర్యః | దేవః | దివిషద్భ్యుఇతిదివిషత్-భ్యః | ఇతి | ఆహ | బృహస్పతీనా
 చ | ఏవ | అస్య | ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా | చ | యజ్ఞస్య | వ్యర్థమితివి-ఋద్ధమ్ |
 అవీతి | వపతి | రక్షాగంసి | వై | ఏతత్ | పశుమ్ | సచన్తే | యత్ | ఏకదేవత్య ఇత్యేక-
 దేవత్యః | అల్బైఇత్యా-ల్బైః | భూయాన్ | భవతి | యస్యాః | తే | హరతః | గర్భః | ఇతి |
 ఆహ | దేవత్రేతిదేవ-త్రా | ఏవ | ఏనామ్ | గమయతి | రక్షసామ్ | అపహత్యా ఇత్యప-
 హత్యై | ఏతి | వర్తన | వర్తయ | ఇతి | ఆహ ॥౧॥ బ్రహ్మణా | ఏవ | ఏనమ్ | ఏతి | వర్తయతి |
 వీతి | తే | భినద్మి | తకరీమ్ | ఇతి | ఆహ | యథాయజురితియథా-యజుః | ఏవ | ఏతత్ |
 ఉరుద్రపుఇత్యురు-ద్రపుః | విశ్వరూపఇతివిశ్వ-రూపః | ఇన్దుః | ఇతి | ఆహ | ప్రజేతిప్ర-జా
 వై | పశవః | ఇన్దుః | ప్రజయేతిప్ర-జయా | ఏవ | ఏనమ్ | పశుభిరితిపశు-భిః | సమితి |
 అర్తయతి | దివమ్ | వై | యజ్ఞస్య | వ్యర్థమితివి-ఋద్ధమ్ | గచ్ఛతి | పృథివీమ్ | అతిరిక్త
 మిత్యతి-రిక్తమ్ | తత్ | యత్ | న | శమయేత్ | ఆర్తిమ్ | ఏతి | ఋచ్చేత్ | యజమానః |
 మహీ | ద్యౌః | పృథివీ | చ | నః | ఇతి ॥౨॥ ఆహ | ద్యావాపృథివీభ్యామితిద్యావా-
 పృథివీభ్యామ్ | ఏవ | యజ్ఞస్య | వ్యర్థమితివి-ఋద్ధమ్ | చ | అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ |
 చ | శమయతి | న | ఆర్తిమ్ | ఏతి | ఋచ్చతి | యజమానః | భస్మనా | అభి | సమితి | ఊహతి |
 స్వగాకృత్యాఇతిస్వగా-కృత్యై | అఘోఇతి | అనయోః | వై | ఏషః | గర్భః | అనయోః | ఏష
 ఏనమ్ | దధాతి | యత్ | అవద్యేదిత్యవ-ద్యేత్ | అవీతి | తత్ | రేవయేత్ | యత్ | న | అవద్యే

దిత్యవ-ద్యేత్ । ప్రశోః । అలబ్ధస్యేత్యా-లబ్ధస్య । న । అవేతి । ద్యేత్ । పురస్తాత్ । నాభ్యోః ।
 అన్యత్ । అవద్యేదిత్యవ-ద్యేత్ । ఉపరిష్టాత్ । అన్యత్ । పురస్తాత్ । వై । నాభ్యై ॥౩॥ ప్రాణమితిప్ర-
 అనః । ఉపరిష్టాత్ । అప్తానఇత్యప-అనః । యావాన్ । ఏవ । ప్రచుః । తస్య । అవేతి । ద్యతి
 విష్టవే । శిపివిష్టాయేతిశిపి-విష్టాయ । జుహోతి । యత్ । వై । యజ్జస్య । అతిరిచ్యతఇత్యతి-
 రిచ్యతే । యః । ప్రశోః । భూమా । యా । పుష్టిః । తత్ । విష్టుః । శిపివిష్టఇతిశిపి-విష్టుః । అతిరిక్త
 ఇత్యతి-రిక్తే । ఏవ । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । దధాతి । అతిరిక్తస్యేత్యతి-రిక్తస్య । శాస్త్రే
 అప్తాప్రాడిత్యప్తా-ప్రాట్ । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । అప్తాపదీత్యప్తా-పదీ । హి । ఏషా । ఆత్మా ।
 నవమః । ప్రశోః । ఆప్త్యై । అన్తరక్తోశఇత్యన్తర-క్తోశే । ఉష్టిషేణ । ఆవిష్టితమిత్యా-విష్టితమ్ ।
 భవతి । ఏవమ్ । ఇవ । హి । ప్రచుః । ఉల్బమ్ । ఇవ । చర్మ । ఇవ । మాగ్ంసమ్ । ఇవ । అస్థి ।
 ఇవ । యావాన్ । ఏవ । ప్రచుః । తమ్ । ఆప్త్యా । అవేతి । రున్తే । యస్య । ఏషా । యజ్జే ।
 ప్రాయశ్చిత్తిః । క్రియతే । ఇప్త్యా । వసీయాన్ । భవతి ॥౪॥

॥ వర్తయేత్యాహ న ఇతి వైనాభ్యాఉల్బమివైకవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

ఏతి । వాయో ఇతి । భూష । శుచిప్రాఇతిశుచి-ప్రాః । ఉపేతి । నః । సహస్రమ్ । తే
 నియతఇతిని-యతః । విశ్వవారేతివిశ్వ-వార ॥ ఉప్రోఇతి । తే । అన్తః । మద్యమ్ । అయామి
 యస్య । దేవ । దధిషే । పూర్వపేయమితిపూర్వ-పేయమ్ ॥ ఆకూత్యాఇత్యా-కూత్యై । త్వా
 కామాయ । త్వా । సమృద్ధఇతిసమ్-బుధే । త్వా । కిక్కిటా । తే । మనః । ప్రజాపతయఇతి
 ప్రజా-పతయే । స్వాహా । కిక్కిటా । తే । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । వాయవే । స్వాహా । కిక్కిటా ।
 తే । చక్షుః । సూర్యాయ । స్వాహా । కిక్కిటా । తే । శ్రోత్రమ్ । ద్యావాపుథివీ భ్యామితిద్యావా-
 పుథివీభ్యామ్ । స్వాహా । కిక్కిటా । తే । వాచమ్ । నరస్వత్యై । స్వాహా ॥౫॥ త్వమ్ । తురీయా ।

వశినీ | వశా | అసి | సకృత్ | యత్ | త్వా | మనసా | గర్భః | ఏతి | అశయత్ | వశా | త్వమ్ |
 వశినీ | గచ్ఛ | దేవాన్ | సత్యాః | సన్తు | యజమానస్య | కామాః || అజా | అసి | రయిష్ఠీరయి-
 స్థా | పృథివ్యామ్ | సీద | ఉర్వా | అన్తరిక్షమ్ | ఉపేతి | త్రిప్తస్య | దివి | తే | బృహత్ | భాః ||
 తన్తుమ్ | తన్వన్ | రజసః | భానుమ్ | అన్వితీ | ఇహి | జ్యోతిష్మతః | పథః | రక్ష | ధియా |
 కృతాన్ || అనుబృణమ్ | వయత | జోగువామ్ | అపః | మనుః | భవ | జనయ | దైవ్యమ్ |
 జనమ్ || మనసః | హవిః | అసి | ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | వర్షః | గాత్రాణామ్ | తే |
 గాత్రభాజఇతిగాత్ర-భాజః | భూయాస్సు || ౬ ||

|| సరస్వత్యై స్వాహా మనుస్రయోదశ చ || ౨ ||

ఇమేఇతి | వై | సహ | ఆస్తామ్ | తేఇతి | వాయుః | వీతి | అవాత్ | తేఇతి |
 గర్భమ్ | అదధాతామ్ | తమ్ | సోమః | ప్రేతి | అజనయత్ | అగ్నిః | అగ్రసత | సః | ఏతమ్
 ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | ఆగ్నేయమ్ | అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ | అపశ్యత్ | తమ్
 నిరితి | అవపత్ | తేన | ఏవ | ఏనామ్ | అగ్నేః | అధి | నిరితి | అక్రీణాత్ | తస్మాత్ | అపీతి
 అన్యదేవత్యామిత్యన్య-దేవత్యామ్ | ఆలభమానఇత్యా-లభమానః | ఆగ్నేయమ్ | అష్టాకపాల
 మిత్యష్టా-కపాలమ్ | పురస్తాత్ | నిరితి | వపేత్ | అగ్నేః | ఏవ | ఏనామ్ | అధీతి |
 నిప్రీయేతినిః-క్రీయ | ఏతి | లభతే | యత్ || ౭ || వాయుః | వ్యవాదితివి-అవాత్ | తస్మాత్
 వాయవ్యా | యత్ | ఇమేఇతి | గర్భమ్ | అదధాతామ్ | తస్మాత్ | ద్యావాపృథివ్యేతిద్యావా-
 పృథివ్యా | యత్ | సోమః | ప్రేతి | అజనయత్ | అగ్నిః | అగ్రసత | తస్మాత్ | అగ్నిషోమీయే
 త్యగ్నీ-షోమీయా | యత్ | అనయోః | వియత్యోరితివి-యత్యోః | వాక్ | అవదత్ | తస్మాత్
 సారస్వతీ | యత్ | ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | అగ్నేః | అధీతి | నిరక్రీణాదితినిః-అక్రీణాత్

కస్యాత్ । ప్రాజాపత్యేతిప్రాజా-పత్యా సా । వై । ఏషా । సర్వదేవత్యేతిసర్వ-దేవత్యా । యత్ ।
 అజా । వశా । వాయువ్యామ్ । ఏతి । లభేత । భూతికామఇతిభూతి-కామః । వాయుః ।
 వై । క్షేపిష్యా । దేవతా । వాయుమ్ । ఏవ । స్వేన ॥౧౧॥ భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
 ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । భూతిమ్ । గమయతి । ద్యావాపుథివ్యామితి ద్యావా-పుథివ్యామ్ ।
 ఏతి । లభేత । కృషమాణః । ప్రతిష్యాకామఇతిప్రతిష్యా-కామః । దివః । ఏవ । అస్మై । పర్జన్యః ।
 వర్షతి । వీతి । అస్యామ్ । ఓషధయః । రోహన్తి । సమర్థుకమితిసమ్-అర్థుకమ్ । అస్య । సస్యమ్ ।
 భవతి । అగ్నిషోమీయామిత్యగ్ని-షోమీయామ్ । ఏతి । లభేత । యః । క్రాయయేత । అన్న
 వానిత్యన్న-వాన్ । అన్నాదఇత్యన్న-అదః । స్యామ్ । ఇతి । అగ్నినా । ఏవ । అన్నమ్ । అవేతి ।
 రున్తే । సోమేన । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । అన్నవానిత్యన్న-వాన్ । ఏవ । అన్నాద ఇత్యన్య-
 అదః । భవతి । సారస్వతీమ్ । ఏతి । లభేత । యః ॥౧౨॥ ఈశ్వరః । వాచః । వదితోః । సన్నో
 వాచమ్ । న । వదేత్ । వాక్ । వై । సరస్వతీ । సరస్వతీమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతిభాగ-
 ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సా । ఏవ । అస్మిన్న । వాచమ్ । దధాతి । ప్రాజాపత్యామితి ప్రాజా-
 పత్యామ్ । ఏతి । లభేత । యః । క్రామయేత । అనభిజితమిత్యనభి-జితమ్ । అభీతి । జయేయమ్ ।
 ఇతి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । సర్వాః । దేవతాః । దేవతాభిః । ఏవ । అనభిజితమిత్యనభి-
 జితమ్ । అభీతి । జయతి । వాయువ్యయా । ఉపాకరోతీత్యుప-ఆకరోతి । వాయోః । ఏవ ।
 ఏనామ్ । అవరుద్యేత్యవ-రుద్య । ఏతి । లభేత । ఆకూత్యాఇత్యా-కూత్యై । త్వా । కామాయ ।
 త్వా ॥౧౦॥ ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । కిక్కిటాకారమితి
 కిక్కిటా-కారమ్ । జుహోతి । కిక్కిటాకారేణేతికిక్కిటా-కారేణ । వై । గ్రామ్యః । పశవః । రమన్తే
 ప్రేతి । అరణ్యా । పతన్తి । యత్ । కిక్కిటాకారమితికిక్కిటా-కారమ్ । జుహోతి । గ్రామ్యణామ్

పక్షానామ్ । ధృత్యై । పర్యగ్నావితిపరి-అగ్నై । క్రియమాచే । జహోతి । జవన్తిమ్ । ఏవ ।
 ఏనామ్ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । త్వమ్ । తురీయా । వశినీ । వశా
 అసి । ఇతి । ఆహ । దేవతేదేవ-త్రా । ఏవ । ఏనామ్ । గమయతి । సత్త్వా । సస్తు । యజమానస్సు
 కామో । ఇతి । ఆహ । ఏష వై । కామః ॥౧౧॥ యజమానస్య । యత్ । అసార్తు । ఉద్భవమిచ్ఛ్యత్-
 ఋచమ్ । గచ్ఛతి । తస్మాత్ । ఏవమ్ । ఆహ । అజా । అసి । రయిష్ఠీరయి-స్థా । ఇతి । ఆహ ।
 ఏషు । ఏవ । ఏనామ్ । లోకమ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । దివి । తే । బృహత్ । భాః । ఇతి । ఆహ ।
 సువర్గఇతిసువః-గే । ఏవ । అస్మై । లోకే । జ్యోతిః । దధాతి । తస్తుమ్ । తస్యన్మై । రజసః ।
 భానుమ్ । అన్వితి । ఇహి । ఇతి । ఆహ । ఇమాన్ । ఏవ । అస్మై । లోకాన్ । జ్యోతిష్ఠతః ।
 కరోతి । అనుల్బుణమ్ । వయత । జోగువామ్ । అపః । ఇతి ॥౧౨॥ ఆహ । యత్ । ఏవ
 యజ్ఞే । ఉల్బుణమ్ । క్రియతే । తస్య । ఏవ । ఏషా । శాన్తిః । మనుః । భవ । జనయ । దైవ్యమ్
 జనేమ్ । ఇతి । ఆహ । మానవ్యః । వై । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । తాః । ఏవ । ఆద్యాః । కురుతే
 మనసః । హవిః । అసి । ఇతి । ఆహ । స్వగాకృత్యాఇతిస్వగా-కృత్యై । గాత్రాణామ్ । తే । గాత్రభాజ
 ఇతిగాత్ర-భాజః । భూయాస్సు । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి ।
 శాన్తే । తస్మై । వై । ఏతస్యోః । ఏకమ్ । ఏవ । అదేవయజనమిత్యదేవ-యజనమ్ । యత్ ।
 ఆలబ్ధాయామిత్యా-లబ్ధాయామ్ । అభ్రః ॥౧౩॥ భవతి । యత్ । ఆలబ్ధాయామిత్యా-
 లబ్ధాయామ్ । అభ్రః । స్యాత్ । అఘ్నిత్యప్-సు । వా । ప్రవేశయేదితిప్ర-వేశయేత్ । సర్వామ్
 వా । ప్రేతి । అశ్శీయాత్ । యత్ । అఘ్నిత్యప్-సు । ప్రవేశయేదితిప్ర-వేశయేత్ । యజ్ఞవేషమితి
 యజ్ఞ-వేశసమ్ । కుర్యాత్ । సర్వామ్ । ఏవ । ప్రేతి । అశ్శీయాత్ । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । అత్యన్మై
 ధత్తి । సా । వై । ఏషా । త్రయాణామ్ । ఏవ । అవర్తుధేత్యవ-ర్తుధా । సంవర్తుయన్వఇతిసంవర్తుర-

సదః | సహస్రయాజినఇతిసహస్ర-యాజినః | గృహమేధినఇతిగృహ-మేధినః | తే | ఏవ | ఏవయా | యజేరన్ | తేషామ్ | ఏవ | ఏషా | అప్తా || ౧౪ ||

|| యధ్స్వినసారస్వతీమాలభేతయఃకామాయత్వాకామోపఇత్యథోద్వచత్వారిగ్ంశచ || ౩ ||

చిత్తమ్ | చ | చిత్తిః | చ | అకూతమిత్యా-కూతమ్ | చ | అకూతిరిత్యా-కూతిః | చ | విజ్ఞాతమితివి-జ్ఞాతమ్ | చ | విజ్ఞానమితివి-జ్ఞానమ్ | చ | మనః | చ | శక్వరీః | చ | దర్శకః | చ | పూర్ణమాసఇతిపూర్ణ-మాసః | చ | బృహత్ | చ | రఘ్వరమితిరఘమ్-తరమ్ | చ | ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః | జయాన్ | ఇన్ద్రాయ | వృష్టే | ప్రేతి | అయచ్చత్ | ఉగ్రః | పృతనాజ్యేషు | తస్మై విశః | సమితి | అనమన్త | సర్వాః | సః | ఉగ్రః | సః | హి | హవ్యః | బభూవ | దేవాసురాఇతి దేవ-అసురాః | సంయత్తాఇతిసమ్-యత్తాః | అసన్న్ | సః | ఇన్ద్రః | ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ | ఉపేతి | అధావత్ | తస్మై | ఏతాన్ | జయాన్ | ప్రేతి | అయచ్చత్ | తాన్ | అజుహోత్ | తతః | వై | దేవాః | అసురాన్ | అజయన్న్ | యత్ | అజయన్న్ | తత్ | జయానామ్ | జయత్వమితి జయ-త్వమ్ | స్పర్షమానేన | ఏతే | హోతవ్యాః | జయతి | ఏవ | తామ్ | పృతనామ్ || ౧౫ ||

|| ఉపపజ్జవిగ్ంశతిశ్చ || ౪ ||

అగ్నిః | భూతానామ్ | అధిపతిరిత్యధి-పతిః | సః | మా | అవతు | ఇన్ద్రః | జ్యేష్ఠానామ్ | యమః | పృథివ్యాః | వాయుః | అన్తరిక్షస్య | సూర్యః | దివః | చన్ద్రమాః | నక్షత్రాణామ్ | బృహస్పతిః | బ్రహ్మణః | మిత్రః | సత్యానామ్ | వరుణః | అపామ్ | సముద్రః | స్రోత్యానామ్ | అస్మమ్ | సామ్రాజ్యానామితిసామ్-రాజ్యానామ్ | అధిపతీత్యధి-పతి | తత్ | మా | అవతు | సోమః | ఓపధీనామ్ | సవితా | ప్రసవానామితిప్ర-సవానామ్ | రుద్రః | ప్రశూనామ్ | త్వష్టా | రూపాణామ్ | విష్ణుః | పర్వతానామ్ | మరుతః | గణానామ్ | అధిపతయిత్వధి-పతయః |

తే. మా. అవస్తు. పితరః. పితామహః. పరే. అవరే. తతః. తతామహః. ఇహ. మా. అవత || అస్మిన్న | బ్రహ్మన్న | అస్మిన్న | క్షతే | అస్యామ్ | ఆశీష్యా-శిషి | అస్యామ్ | పురోధాయా మితిపురు-ధాయామ్ | అస్మిన్న | కర్మన్న | అస్యామ్ | దేవహూత్యామితిదేవ-హూత్యామ్ | ౧౬ |

|| అవరేసప్తదశచ || ౫ ||

దేవాః | వై | యత్ | యజ్ఞే | అకుర్వత | తత్ | అసురాః | అకుర్వత | తే | దేవాః | ఏతాన్ | అభ్యాతానా నిత్యభి-ఆతానాన్ | అపశ్యన్ | తాన్ | అభ్యాతన్వతేత్యభి-ఆతన్వత | యత్ | దేవానామ్ | కర్మ | ఆసీత్ | ఆర్ఘ్యత | తత్ | యత్ | అసురాణామ్ | న | తత్ | ఆర్ఘ్యత | యేన | కర్మణా | ఈర్ష్యత్ | తత్ర | హోతవ్యాః | ఋభవీతి | ఏవ | తేన | కర్మణా | యత్ | విశ్వే | దేవాః | సమభరన్నితి సమ్-అభరన్ | తస్మాత్ | అభ్యాతానాఇత్యభి-ఆతానాః | వైశ్వదేవా ఇతివైశ్వ-దేవాః | యత్ | ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | జయాన్ | ప్రేతి | అయచ్ఛత్ | తస్మాత్ | జయః | ప్రాజాపత్యాఇతిప్రాజా-పత్యాః || ౧౭ || యత్ | రాష్ట్రభృద్ధిరితిరాష్ట్రభృత్-భిః | రాష్ట్రమ్ | ఏతి | అదదత | తత్ | రాష్ట్రభృతామితి రాష్ట్ర-భృతామ్ | రాష్ట్రభృత్వమితిరాష్ట్రభృత్-త్వమ్ | తే | దేవాః | అభ్యాతానైరిత్యభి-ఆతానైః | అసురాన్ | అభ్యాతన్వతేత్యభి-ఆతన్వత | జయైః | అజయన్ | రాష్ట్రభృద్ధిరితిరాష్ట్రభృత్-భిః | రాష్ట్రమ్ | ఏతి | అదదత | యత్ | దేవాః | అభ్యాతానైరిత్యభి-ఆతానైః | అసురాన్ | అభ్యాతన్వతేత్యభి-ఆతన్వత | తత్ | అభ్యాతానానామిత్య భి-ఆతానానామ్ | అభ్యాతానత్వమిత్యభ్యాతాన-త్వమ్ | యత్ | జయైః | అజయన్ | తత్ | జయానామ్ | జయత్వమితిజయ-త్వమ్ | యత్ | రాష్ట్రభృద్ధిరితిరాష్ట్రభృత్-భిః | రాష్ట్రమ్ | ఏతి | అదదత | తత్ | రాష్ట్రభృతామితిరాష్ట్ర-భృతామ్ | రాష్ట్ర భృత్వమితిరాష్ట్రభృత్-త్వమ్ | తతః | దేవాః | అభవన్ | పరేతి | అసురాః | యః | త్రాతృవ్యవానితిత్రాతృవ్య-వాన్ | స్యాత్

సః । ఏతాన్ । జుహుయాత్ । అభ్యాతానైరిత్యభి-ఆతానైః । ఏవ । క్రాతృవ్యాన్ । అభ్యాతనుత
 ఇత్యభి-ఆతనుతే । జయైః । జయతి । రాష్ట్రభృద్ధిరితిరాష్ట్రభృత్-భిః । రాష్ట్రమ్ । ఏతి । దత్తే
 భవతి । ఆతృనా । పరేతి । అస్య । క్రాతృవ్యః । భవతి ॥౧౮॥

॥ ప్రాజాపత్యాసోఽష్టాదశచ ॥౬॥

ఋతాషాట్ । ఋతధామేత్యత-ధామా । అగ్నిః । గన్తర్వః । తస్య । ఓషధయః ।
 అఘరసః । ఊర్షః । నామ । సః । ఇదమ్ । బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాతు । తాః । ఇదమ్ । బ్రహ్మ
 క్షత్రమ్ । పాన్తు । తస్మి । స్వాహా । తాభ్యః । స్వాహా । సగ్ంహితఇతిసమ్-హితః । విశ్వసామేతి
 విశ్వ-సామా । సూర్యః । గన్తర్వః । తస్య । మరీచయః । అఘరసః । ఆయువఇత్యా-యువః ।
 సుషుమ్నఇతిసు-సుమ్నః । సూర్యరశ్మిరితిసూర్య-రశ్మిః । చన్త్రమాః । గన్తర్వః । తస్య ।
 నక్షత్రాడి । అఘరసః । బేకురయః । భుజ్యాః । సుపర్ణఇతిసు-పర్ణః । యజ్జః । గన్తర్వః । తస్య
 దక్షిణాః । అఘరసః । స్రవాః । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । విశ్వకర్మేతివిశ్వ-కర్మా । మసః ॥౧౯॥
 గన్తర్వః । తస్య । ఋఖ్నామానీత్యక్-సామాని । అఘరసః । వహ్నయః । ఇషిరః । విశ్వవ్యాచాఇతి
 విశ్వ-వ్యాచాః । వాతః । గన్తర్వః । తస్య । ఆపః । అఘరసః । ముదాః । భువనస్య । పతే ।
 యస్య । తే । ఉపరి । గృహః । ఇహ । చ ॥సః । నః । రాస్వ । అజ్యానిమ్ । రాయః । పోషమ్ ।
 సువీర్యమితిసు-వీర్యమ్ । సంవధ్ధరీణామితిసమ్-వధ్ధరీణామ్ । స్వస్తిమ్ ॥ పరమేష్టి ।
 అధిపతిరిత్యధి-పతిః । మృత్యుః । గన్తర్వః । తస్య । విశ్వమ్ । అఘరసః । భువః । సుక్తిరితి
 సు-క్తిః । సుభూతిరితిసు-భూతిః । భద్రకృదితిభద్ర-కృత్ । సువర్వానితిసువః-వాన్ ।
 పర్ణస్య । గన్తర్వః । తస్య । విద్యుతఇతివి-ద్యుతః । అఘరసః । రుచః । దూరేహేతిరితిదూరే-
 హేతిః । అమృదయః ॥౨౦॥ మృత్యుః । గన్తర్వః । తస్య । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అఘరసః ।

భీరువః । చారుః । కృపణకాశీతికృపణ-కాశీ । కామః । గస్తర్క । తస్య । అధయంత్య-
 ధయః । అపురసః । శోచయన్తిః । నామ । సః । ఇదమ్ । బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాతు । తాః ।
 ఇదమ్ । బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాస్తు । తస్మై । స్వాహా । తాభ్యః । స్వాహా । సః । నః । భువనస్థు
 పతే । యస్య । తే । ఉపరి । గృహః । ఇహ । చ ॥ ఉరు । బ్రహ్మణే । అస్మై । క్షత్రాయ । మహీ
 శర్మ । యచ్చ ॥ ౨౧ ॥

॥ మనోమృదయష్టత్వారిగంశచ్చ ॥ ౩ ॥

రాప్తకామాయేతిరాప్త-కామాయ । హోతవ్యాః । రాప్తమ్ । వై । రాప్తభృతఇతిరాప్త-
 భృతః । రాప్తేణ । ఏవ । అస్మై । రాప్తమ్ । అవేతి । రున్తే । రాప్తమ్ । ఏవ । భవతి । ఆత్మనే ।
 హోతవ్యాః । రాప్తమ్ । వై । రాప్తభృతఇతిరాప్త-భృతః । రాప్తమ్ । ప్రజేతిప్ర-జా । రాప్తమ్ ।
 పశవః । రాప్తమ్ । యత్ । శ్రేష్ఠః । భవతి । రాప్తేణ । ఏవ । రాప్తమ్ । అవేతి । రున్తే । వసిష్ఠః ।
 సమానానామ్ । భవతి । గ్రామకామాయేతిగ్రామ-కామాయ । హోతవ్యాః । రాప్తమ్ । వై ।
 రాప్తభృతఇతిరాప్త-భృతః । రాప్తమ్ । సజాతానిస-జాతాః । రాప్తేణ । ఏవ । అస్మై । రాప్తమ్ ।
 సజాతానిస-జాతాన్ । అవేతి । రున్తే । గ్రామీ ॥ ౨౨ ॥ ఏవ । భవతి । అధిదేవన ఇత్యధి-
 దేవనే । జుహోతి । అధిదేవన ఇత్యధి-దేవనే । ఏవ । అస్మై । సజాతానిస-జాతాన్ । అవేతి ।
 రున్తే । తే । ఏనమ్ । అవరుద్ధాఇత్యవ-రుద్ధాః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । రథముఖఇతిరథ-ముఖే
 ఓజస్మామస్యేత్యోజః-కామస్య । హోతవ్యాః । ఓజః । వై । రాప్తభృతఇతిరాప్త-భృతః । ఓజః ।
 రథః । ఓజసా । ఏవ । అస్మై । ఓజః । అవేతి । రున్తే । ఓజస్వీ । ఏవ । భవతి । యః । రాప్తాత్
 అపభూతఇత్యప-భూతః । స్యాత్ । తస్మై । హోతవ్యాః । యావన్తః । అస్య । రథాః । స్వూ ।
 తాన్ । బ్రూయాత్ । యుజ్జమ్ । ఇతి । రాప్తమ్ । ఏవ । అస్మై । యున్తే ॥ ౨౩ ॥ అపాశయ

ఇత్యా-హుతయః | వై | ఏతస్య | అక్షప్తాః | యస్య | రాప్తమ్ | న | కల్పతే | స్వరధస్యేతిస్వ-
 రధస్య | దక్షిణమ్ | చక్రమ్ | ప్రవృహ్యేతిప్ర-వృహ్య | నాడీమ్ | అభీతి | జహుయాత్ |
 ఆహుతీరిత్యా-హుతీః | ఏవ | అస్య | కల్పయతి | తాః | అస్య | కల్పమానాః | రాప్తమ్ |
 అన్వీతి | కల్పతే | సక్రామఇతిసమ్-గ్రామే | సంయత్తఇతిసమ్-యత్తే | హోతవ్యాః | రాప్తమ్ |
 వై | రాప్తభృతఇతిరాప్త-భృతః | రాప్తే | ఖలు | వై | ఏతే | వ్యాయచ్చస్తఇతివి-ఆయచ్చస్తే |
 యే | సక్రామమితిసమ్-గ్రామమ్ | సంయన్తీతిసమ్-యన్తీ | యస్య | పూర్వస్య | జహ్వతి |
 సః | ఏవ | భవతి | జయతి | తమ్ | సక్రామమితిసమ్-గ్రామమ్ | మాస్తుకః | ఇద్యుః || ౨౪ ||
 భవతి | అడ్గారాః | ఏవ | ప్రతివేష్టమానాఇతిప్రతి-వేష్టమానాః | అమిత్రాణామ్ | అస్య |
 సేనామ్ | ప్రతీతి | వేష్టయన్తి | యః | ఉన్యాద్యేదిత్యుత్-మాద్యేత్ | తస్మి | హోతవ్యాః | గన్తర్వా
 పురసఇతిగన్తర్వ-అపురసః | వై | ఏతమ్ | ఉదితి | మాదయన్తి | యః | ఉన్యాద్యతీ
 త్యుత్-మాద్యతి | ఏతే | ఖలు | వై | గన్తర్వాపురసఇతిగన్తర్వ-అపురసః | యత్ | రాప్తభృతఇతి
 రాప్త-భృతః | తస్మి | స్వాహా | తాభ్యః | స్వాహా | ఇతి | జహోతి | తేన | ఏవ | ఏనాన్ |
 శమయతి | నైయగ్రోధః | ఔదుమ్బరః | ఆశ్వత్థః | ప్లాక్షః | ఇతి | ఇద్యుః | భవతి | ఏతే | వై |
 గన్తర్వాపురసామితిగన్తర్వ-అపురసామ్ | గృహాః | స్వే | ఏవ | ఏనాన్ || ౨౫ || ఆయతన
 ఇత్యా-యతనే | శమయతి | అభిచరతేత్యభి-చరతా | ప్రతిలోమమితిప్రతి-లోమమ్ |
 హోతవ్యాః | ప్రాణానితీప్ర-అనాన్ | ఏవ | అస్య | ప్రతీచః | ప్రతీతి | యోతి | తమ్ |
 తతః | యేన | కేన | చ | స్పృణుతే | స్వకృతఇతిస్వ-కృతే | ఇరిణే | జహోతి | ప్రదరఇతి
 ప్ర-దరే | వా | ఏతత్ | వై | అస్యే | నిర్ఋతిగృహీతమితినిర్ఋతి-గృహీతమ్ | నిర్ఋతి
 గృహీతఇతినిర్ఋతి-గృహీతే | ఏవ | ఏనమ్ | నిర్ఋత్యేతినిః-ఋత్యా | గ్రాహయతి |

యత్ | వాచః | క్రూరమ్ | తేన | వషట్ | కరోతి | వాచః | ఏవ | ఏనమ్ | క్రూరేణ | ప్రేతి
 వృశ్చతి | తాజక్ | ఆర్తిమ్ | ఏతి | ఋచ్చతి | యస్య | కామయేత | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | ౨౬ |
 ఏతి | దదీయ | ఇతి | తస్య | సభాయామ్ | ఉత్తానఇత్యుత్-తానః | నిపద్యేతిని-పద్య | భువనస్య
 పతే | ఇతి | తృణాని | నమితి | గృహ్నియాత్ | ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | వై | భువనస్య |
 పతిః | ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా | ఏవ | అస్య | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | ఏతి | దత్త
 ఇదమ్ | అహమ్ | అముష్య | అముష్యాయదస్య | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | హరామి |
 ఇతి | అహ | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ | ఏవ | అస్య | హరతి | పద్మిరితిపట్-భిః | హరతి
 పట్ | వై | ఋతవః | ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా | ఏవ | అస్య | అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ |
 ఆదాయేత్యా-దాయ | ఋతవః | అస్య | అను | ప్రేతి | యచ్చన్తి || ౨౭ || యః | జ్యేష్ఠజన్మరితి
 జ్యేష్ఠ-జన్మః | అపభూతఇత్యప-భూతః | స్యాత్ | తమ్ | స్థలే | అవసాయేత్యవ-సాయ్య |
 బ్రహ్మాదనమితిబ్రహ్మ-ఓదనమ్ | చతుశ్శరావమితిచతుః-శరావమ్ | పక్వా | తస్మై |
 హైరాతవ్యాః | వర్ష | వై | రాప్తభృతఇతిరాప్త-భృతః | వర్ష | స్థలమ్ | వర్షణా | ఏవ |
 ఏనమ్ | వర్ష | సమానాసామ్ | గమయతి | చతుశ్శరావఇతిచతుః-శరావః | భవతి |
 దిక్షు | ఏవ | ప్రతీతి | తిష్ఠతి | క్షీరే | భవతి | రుచమ్ | ఏవ | అస్మిన్న | దధాతి | ఉదితి |
 హరతి | శృతత్వాయేతిశృత-త్వాయ | సర్విష్యాన్ | భవతి | మేధ్యత్వాయేతిమేధ్య-త్వాయ
 చత్వారః | ఆర్షేయాః | ప్రేతి | అశ్శన్తి | దిశామ్ | ఏవ | జ్యోతిషి | జుహోతి || ౨౮ ||

|| గ్రామీయునక్తిధృస్యవివేనానన్నాద్యంయచ్చన్యేకాన్నపజ్నాశచ్చ || ౨౯ ||

దేవీకాః | నిరితి | వపేత్ | ప్రజాకామఇతిప్రజా-కామః | ఛన్దాగ్ంసి | వై |
 దేవీకాః | ఛన్దాగ్ంసి | ఇవ | ఖలు | వై | ప్రజాఇతిప్ర-జాః | ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః | ఏవ

అస్మై । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ప్రేతి । జనయతి । ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి । మిథునీ
 ఏవ । తేన । కరోతి । అన్వీతి । ఏవ । అస్మై । అనుమతిరిత్యను-మతిః । మన్యతే । రాతే ।
 రాకా । ప్రేతి । నినీవాలీ । జనయతి । ప్రజాస్వీతిప్ర-జాసు । ఏవ । ప్రజాతాస్వీతి ప్ర-
 జాతాసు । కువ్యో । వాచమ్ । దధాతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । ప్రశుకామఇతిప్రశు-
 కామః । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవీకాః । ఛన్దాగ్ంసి ॥౨౯॥ ఇవ । ఖలు । వై । ప్రశవః । ఛన్దోభి
 రితిఛన్దః-భిః । ఏవ । అస్మై । ప్రశూన్ । ప్రేతి । జనయతి । ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి ।
 ప్రేతి । ఏవ । తేన । వాపయతి । అన్వీతి । ఏవ । అస్మై । అనుమతిరిత్యను-మతిః । మన్యతే ।
 రాతే । రాకా । ప్రేతి । నినీవాలీ । జనయతి । ప్రశూన్ । ఏవ । ప్రజాతానితిప్ర-జాతాన్ ।
 కువ్యో । ప్రతీతి । స్థాపయతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । గ్రామకామఇతిగ్రామ-
 కామః । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవీకాః । ఛన్దాగ్ంసి । ఇవ । ఖలు । వై । గ్రామః । ఛన్దోభిరితిఛన్దః
 -భిః । ఏవ । అస్మై । గ్రామమ్ ॥౩౦॥ అవేతి । రున్తే । మధ్యతః । ధాతారమ్ । కరోతి ।
 మధ్యతః । ఏవ । ఏనమ్ ॥ గ్రామస్య । దధాతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । జ్యోగామయా
 వీతిజ్యోక్-అమయావీ । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవీకాః । ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు । వై । ఏతమ్ । అభీతి ।
 మన్యన్తే । యస్య । జ్యోక్ । ఆమయతి । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । అగదమ్ ।
 కరోతి । మధ్యతః । ధాతారమ్ । కరోతి । మధ్యతః । వై । ఏతస్య । అక్ష్వమ్ । యస్య । జ్యోక్ ।
 ఆమయతి । మధ్యతః । ఏవ । అస్య । తేన । కల్పయతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి ॥౩౧॥ వపేత్ ।
 యమ్ । యజ్ఞః । న । ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవీకాః । ఛన్దాగ్ంసి ।
 ఖలు । వై । ఏతమ్ । న । ఉపేతి । నమన్తి । యమ్ । యజ్ఞః । న । ఉపనమతీత్యుప-నమతి ।
 ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి । ముఖతః । ఏవ । అస్మై । ఛన్దాగ్ంసి । దధాతి । ఉపేతి ।

ఏనమ్ | యజ్ఞః | నమతి | ఏతాః | ఏవ నిరితి | వపేత్ | ఈజానః | ఛన్దాగ్ంసి | వై |
 దేవీకాః | యాతయామానీతియాత-యామాని | ఇవ | ఖలు | వై | ఏతస్య | ఛన్దాగ్ంసి |
 యః | ఈజానః | ఉత్తమమిత్యూత్-తమమ్ | ధాతారమ్ | కరోతి || ౩౨ || ఉపరిష్టాత్ | ఏవ
 అస్మై | ఛన్దాగ్ంసి | అయాతయామానీత్యయాత-యామాని | అవేతి | రున్తే | ఉపేతి |
 ఏనమ్ | ఉత్తరఇత్యూత్-తరః | యజ్ఞః | నమతి | ఏతాః | ఏవ | నిరితి | వపేత్ | యమ్ |
 మేధా | న | ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ | ఛన్దాగ్ంసి | వై | దేవీకాః | ఛన్దాగ్ంసి | ఖలు | వై |
 ఏతమ్ | న | ఉపేతి | నమన్తి | యమ్ | మేధా | న | ఉపనమతీత్యుప-నమతి | ప్రథమమ్ |
 ధాతారమ్ | కరోతి | ముఖతః | ఏవ | అస్మై | ఛన్దాగ్ంసి | దధాతి | ఉపేతి | ఏనమ్ |
 మేధా | నమతి | ఏతాః | ఏవ నిరితి | వపేత్ || ౩౩ || రుక్మామితిరుక్-కామః | ఛన్దాగ్ంసి
 వై | దేవీకాః | ఛన్దాగ్ంసి | ఇవ | ఖలు | వై | రుక్ | ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః | ఏవ | అస్మిన్నై
 రుచమ్ | దధాతి | క్షీరే | భవన్తి | రుచమ్ | ఏవ | అస్మిన్నై | దధతి | మధ్యతః | ధాతారమ్ |
 కరోతి | మధ్యతః | ఏవ | ఏనమ్ | రుచః | దధాతి | గాయత్రీ | వై | అనుమతిరిత్యను-మతిః
 త్రిష్టక్ | రాకా | జగతీ | సినివాలీ | అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ | కుహూః | ధాతా | వషట్కారః
 వషట్-కారః | పూర్వషక్ష్ణితిపూర్వ-షక్ష్ణ | రాకా | అపరషక్ష్ణిత్యపర-షక్ష్ణ | కుహూః | అమావాస్యే
 త్యమా-వాస్యే | సినివాలీ | పౌర్ణమాసీతిపౌర్ణ-మాసీ | అనుమతిరిత్యను-మతిః | చన్ద్రమాః |
 ధాతా | అష్టై || ౩౪ || వసవః | అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా | గాయత్రీ | ఏకాదశ | రుద్రాః |
 ఏకాదశాక్షరేత్యేకాదశ-అక్షరా | త్రిష్టప్ | ద్వాదశ | ఆదిత్యాః | ద్వాదశాక్షరేతిద్వాదశ-
 అక్షరా | జగతీ | ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః | అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ | ధాతా | వషట్కారః
 వషట్-కారః | ఏతత్ | వై | దేవీకాః | సర్వాణి | చ | ఛన్దాగ్ంసి | సర్వాః | చ | దేవతాః | వషట్కార

ఇతివపట్-కారః । తాః । యత్ । సహ । సర్వాః । నిర్వపేదితీనిః-వపేత్ । ఈశ్వరాః । ఏనమ్ ।
 వ్రదహాఇతిప్ర-దహః । ద్వేఇతి । వ్రధమేఇతి । నిరుప్యేతినిః-ఉప్య । ధాతుః । తృతీయమ్ ।
 నిరితి । వపేత్ । తథోఇతి । ఏవ । ఉత్తరేఇత్యుత్-తరే । నిరితి । వపేత్ । తథా । ఏనమ్ ।
 న । ప్రేతి । దహన్తి । అథోఇతి । యస్మి । కామాయ । నిరుప్యన్తఇతినిః-ఉప్యన్తే । తమ్ ।
 ఏవ । ఆభిః । ఉపేతి । ఆప్నోతి ॥౩౫॥ పశుకామశ్చన్యాగంసినైదేవీకాశ్చన్యాగంసిగ్రామం కల్పయ
 త్యేతా ఏవనిరుత్తమంద్రాతారంకరోతిమేధా సమత్యేతా ఏవనిర్వపేదదృష్టిదహన్తి నపచ ॥౬॥

వాస్తోః । పతే । ప్రతీతి । జానీహి । అస్మాన్ । స్వావేశఇతిసు-అవేశః । అనమీపః ।
 భవ । నః ॥ యత్ । త్వా । ఈమహే । ప్రతీతి । తత్ । నః । జుషస్వ । తమ్ । నః । ఏధి ।
 ద్విపదఇతిద్వి-పదే । తమ్ । చతుష్పదఇతిచతుః-పదే ॥వాస్తోః । పతే । శగ్మయా । సగ్ంసదేతి
 సమ్-సదా । తే । సక్షీమహి । రణ్యయా । గాతుమత్యేతిగాతు-మత్యా ॥అవః । క్షేమే । ఉత ।
 యోగే । వరమ్ । నః । యూయమ్ । ప్రాత । స్వస్తిభిరితిస్వస్తి-భిః । సదా । నః ॥ యత్ ।
 సాయమ్రూతరితిసాయమ్-ప్రాతః । అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని - హోత్రమ్ । జుహోతి । ఆహుతీష్టకా
 ఇత్యాహుతి-ఇష్టకాః । ఏవ । తాః । ఉపేతి । ధత్తే ॥౩౬॥ యజమానః । అహోరాత్రాణీత్యహః-
 రాత్రాణీ । వై । ఏతస్య । ఇష్టకాః । యః । ఆహితాగ్నిరిత్యాహిత-అగ్నిః । యత్ । సాయమ్రూతరితి
 సాయమ్-ప్రాతః । జుహోతి । అహోరాత్రాణీత్యహః-రాత్రాణీ । ఏవ । ఆప్వా । ఇష్టకాః ।
 కృత్వా । ఉపేతి । ధత్తే । దశ । సమానత్ర । జుహోతి । దశాక్షరేతిదశ-అక్షరా । విరాడితివి-
 రాట్ । విరాజమితివి-రాజమ్ । ఏవ । ఆప్వా । ఇష్టకామ్ । కృత్వా । ఉపేతి । ధత్తే । అథోఇతి
 విరాడితివి-రాజీ । ఏవ । యజ్జమ్ । ఆప్నోతి । చిత్వశ్చిత్వఇతిచిత్వః-చిత్వః । అస్య । భవతి
 తస్మాత్ । యత్ర । దశ । ఉపిత్వా । ప్రయాతీతిప్ర-యాతి । తత్ । యజ్జవాన్వితియజ్జ-వాన్సు

అవాస్తు | ఏవ | తత్ | యత్ | తతః | అర్వాచీనమ్ ||౩౭|| రుద్రః | ఖలు | వే | వాస్తోష్ఠుతిరితి
వాస్తోః-పతిః | యత్ | అహుత్వా | వాస్తోష్ఠీయమితివాస్తోః-పతీయమ్ | ప్రయాయాదితి
ప్ర-యాయాత్ | రుద్రః | ఏనమ్ | భూత్వా | అగ్నిః | అనూత్థాయేత్యను-ఉత్థాయ | హున్యాత్ |
వాస్తోష్ఠీయమితివాస్తోః-పతీయమ్ | జుహోతి | భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన | ఏవ |
ఏనమ్ | శమయతి | న | అర్చిమ్ | ఏతి | ఋచ్చతి | యజమానః | యత్ | యుక్తే | జుహూయాత్
యథా | ప్రయాత ఇతిప్ర-యాతే | వాస్తో | అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ | జుహోతి | తాదృక్ |
ఏవ | తత్ | యత్ | అయుక్తే | జుహూయాత్ | యథా | క్షేమే | అహుతిమిత్యా-హుతిమ్ |
జుహోతి | తాదృక్ | ఏవ | తత్ | అహుతమ్ | అస్య | వాస్తోష్ఠీయమితివాస్తోః-
పతీయమ్ | స్యాత్ ||౩౮|| దక్షిణః | యుక్తః | భవతి | సప్యః | అయుక్తః | అథ | వాస్తోష్ఠీయమితి
వాస్తోః-పతీయమ్ | జుహోతి | ఉభయమ్ | ఏవ | అక్రః | అపరివర్గమిత్యపరి-వర్గమ్ |
ఏవ | ఏనమ్ | శమయతి | యత్ | ఏకయా | జుహూయాత్ | దర్విహోమమితి దర్వి-హోమమ్ |
కుర్యాత్ | పురోనువాక్యామితిపురః-అనువాక్యామ్ | అనూచ్యేత్యను-ఉచ్య | యాజ్యయా |
జుహోతి | సదేవత్వాయేతిసదేవ-త్వాయ | యత్ | హుతే | ఆదధ్యాదిత్యా-దధ్యాత్ | రుద్రమ్ |
గృహన్ | అన్వారోహయేదిత్యను-ఆరోహయేత్ | యత్ | అవక్షాణానీత్యవ-క్షాణాని | అసమ్ప్రక్షా
ప్యేత్యసమ్-ప్రక్షాప్య | ప్రయాయాదితిప్ర-యాయాత్ | యథా | యజ్జవేశసమితియజ్జ-
వేశసమ్ | వా | ఆదహనమిత్యా-దహనమ్ | వా | తాదృక్ | ఏవ | తత్ | అయమ్ | తే |
యోనిః | ఋత్వియః | ఇతి | అరణ్యోః | సమారోహయతీతీసమ్-ఆరోహయతి ||౩౯|| ఏషు |
వై | అగ్నేః | యోనిః | స్వే | ఏవ | ఏనమ్ | యోనో | సమారోహయతీతి సమ్-ఆరోహయతి
అథోఇతి | ఖలు | అహుః | యత్ | అరణ్యోః | సమారూఢఇతీసమ్-ఆరూఢః | నశ్యేత్ |

ఉదితి | అస్య | అగ్నిః | సీదేత్ | పునరాధేయ ఇతి పునః - అధేయః | స్యాత్ | ఇతి | యా | తే |
 అగ్నే | యజ్ఞియా | తనూః | తయా | ఏతి | ఇహి | ఏతి | రోహ | ఇతి | అత్మన్ | సమారోహయత
 ఇతి సమ్ - ఆరోహయతే | యజమానః | వై | అగ్నేః | యోసిః | స్వాయామ్ | ఏవ | ఏనమ్ |
 యోన్యామ్ | సమారోహయత ఇతి సమ్ - ఆరోహయతే || ౪౦ ||

|| ధత్తేఽర్వాచీనగ్గంస్యాథ్వుమారోహయతి పఞ్చచత్వారిగంశచ్చ || ౧౦ ||

త్వమ్ | అగ్నే | బృహత్ | వయః | దధాసి | దేవ | దాశుషే || కవిః | గృహపతిరితి
 గృహ - పతిః | యువా || వావ్యవాదితి వావ్య - వాట్ | అగ్నిః | అజరః | పితా | నః | విభురితి వి-
 భుః | విభావేతి వి - భావా | సుద్యశీక ఇతి సు - ద్యశీకః | అస్మే ఇతి || సుగార్హపత్యా ఇతి సు -
 గార్హపత్యాః | సమితి | ఇషః | దిదీహి | అస్మద్రియగిత్యస్మ - ద్రియక్ | సమితి | మిమీహి
 శ్రవాగ్ంసి || త్వమ్ | చ | సోమ | నః | వశః | జీవాతుమ్ | న | మరామహే || ప్రియస్తోత్ర ఇతి
 ప్రియ - స్తోత్రః | వనస్పతిః || బ్రహ్మ | దేవానామ్ | పదవీరితి పద - వీః | కవీనామ్ | ఋషిః |
 విప్రాణామ్ | మహిషః | మృగాణామ్ || శ్యేనః | గృధ్రాణామ్ | స్వధీరితి స్వ - ధీతిః | వనానామ్
 సోమః || ౪౧ || ప్రవిక్రమ్ | అతితి | ఏతి | రేభన్ | ఏతి | విశ్వదేవమితి విశ్వ - దేవమ్ | సత్పతి
 మితి సత్ - పతిమ్ | సూక్తేరితి సు - ఉక్తైః | అద్య | వృణీమహే || సత్యసవమితి సత్య - సవమ్ |
 సవితారమ్ || ఏతి | సత్యేన | రజసా | వర్తమానః | నివేశయన్నితి ని - వేశయన్ | అమృతమ్
 మర్త్యమ్ | చ || హిరణ్యయేన | సవితా | రథేన | ఏతి | దేవః | యాతి | భువనా | విపశ్య
 స్మితి వి - పశ్యన్ || యథా | నః | అదితిః | కరత్ | పశ్యే | సృభ్య ఇతి సృ - భ్యః | యథా | గవే ||
 యథా | తోతాయ | రుద్రియమ్ || మా | నః | తోకే | తనయే | మా | నః | ఆయుషి | మా
 నః | గోషు | మా || ౪౨ || నః | అశ్వేషు | రీరిప్తుః || వీరాన్ | మా | నః | రుద్ర | భామితుః |

వధీః । వావిష్మన్తః । నమసా । విధేమ । తే ॥ ఉద్రపుతరతుద-ప్రతః । న । వయః ।
 రక్షమాణాః । వాపదతః । అభియస్య । ఇవ । ఘోషాః ॥ గిరిభ్రజజతిగిరి-భ్రజః । న ।
 ఉర్మయః । మదన్తః । బృహస్పతిమ్ । అభీతి । అర్యాః । అనావన్న్ ॥ హగ్ంసైః । ఇవ ।
 సఖీభిరితి సఖీ-భిః । వాపదద్భిరితి వాపదత్-భిః । అశ్వున్మయానీత్యశ్వున్-మయాని ।
 నహనా । వ్యస్యన్నితీవి-అస్యన్న్ ॥ బృహస్పతిః । అభికనీక్రదదిత్యభి-కనీక్రదత్ । గాః । ఉత
 ప్రేతి । అస్తాత్ । ఉదితి । చ । విద్వాన్ । అగాయత్ ॥ ఏతి । ఇన్ద్ర । సానసిమ్ । రయిమ్ ॥ ౪౩ ॥
 సజిత్యానమితిస-జిత్యానమ్ । సదాసహమితిసదా-సహమ్ ॥ వర్షిష్టమ్ । ఉతయే । భర్ ॥
 ప్రేతి । ససాహిషే । పురుహూతేతిపురు-హూత । శత్రూన్ । జ్యేష్ఠః । తే । శుష్ఠః । ఇహ ।
 రాతిః । అస్తు ॥ ఇన్ద్ర । ఏతి । భర్ । దక్షిణేన । వసూని । పతిః । సిన్ధూనామ్ । అసి । రేవతీనామ్ ॥
 త్వమ్ । సుతస్య । పీతయే । సద్యః । వృధః । అజాయథాః ॥ ఇన్ద్ర । జ్యేష్ఠాయ । సుక్రతోఇతి
 సు-క్రతో ॥ భువః । త్వమ్ । ఇన్ద్ర । బ్రహ్మణా । మహాన్ । భువః । విశ్వేషు । సవనేషు ।
 యజ్ఞియః ॥ భువః । నృన్ । చ్యౌత్నః । విశ్వస్మిన్న్ । భరే । జ్యేష్ఠః । చ । మన్తః ॥ ౪౪ ॥ విశ్వచరషణ
 ఇతివిశ్వ-చరషణే ॥ మిత్రస్య । చరషణీధృతఇతిచరషణి-ధృతః । శ్రవః । దేవస్య । సానసిమ్ ॥
 సత్యమ్ । చిత్రశ్రవస్తమమితిచిత్రశ్రవః-తమమ్ ॥ మిత్రః । జనాన్ । యాతయతి । ప్రజానన్నితి
 ప్ర-జానన్న్ । మిత్రః । దాధార । పృథివీమ్ । ఉత । ద్యామ్ ॥ మిత్రః । కృష్టిః । అనిమిషేత్యని-
 మిషా । అభీతి । చష్టే । సత్యాయ । హవ్యమ్ । ఘృతవదితిఘృత-వత్ । విధేమ ॥ ప్రేతి ।
 సః । మిత్ర । మర్తః । అస్తు । ప్రయస్వాన్ । యః । తే । ఆదిత్య । శిక్షతి । వ్రతేన ॥ న । హన్యతే
 న । జీయతే । త్వోతః । న । ఏనమ్ । అగ్ంహః । అశ్శోతి । అన్తితః । న । దూరాత్ ॥ యత్ ॥ ౪౫ ॥
 రిత్ । హి । తే । విశః । యథా । ప్రేతి । దేవ । వరుణ । వ్రతమ్ ॥ మినిమసి । ధృచిధృచిధృచి-

ద్యవి | యత్ | కిమ్ | చ | ఇదమ్ | వరుణ | దైవ్యే | జనే | అభిద్రోహమిత్యభి-ద్రోహమ్ |
 మనుష్యాః | చరామసి || అచీత్తి | యత్ | తవ | ధర్మా | యుయోపిమ | మా | నః | తస్మాత్ |
 ఏనసః | దేవ | రీరిపుః || కితవాసః | యత్ | రిరిపుః | న | దీవి | యత్ | వా | ఘు | సత్యమ్ |
 ఉత | యత్ | న | విద్యు || సర్వా | తా | వీతి | స్య | శిథిరా | ఇవ | దేవ | అథ | తే | స్వామి |
 వరుణ | ప్రియాసః || ౪౬ ||

|| సోమోగోషుమా రయింమన్త్రోయచ్ఛిథిరాసప్తచ || ౧౧ ||

వివాఅవాయోఇమేవైచిత్రంచాగ్నిర్భూతాసాందేవా వా అభ్యాతానాస్సతాషాద్రాప్త
 కామాయ దేవీకావాస్తోపుతే త్వమగ్నేభ్యహద్యయవికారశ || ౧౧ ||

వివాఏతస్యేత్యాహమృత్యుర్లన్త ర్వోఽవరుణేమధ్యతస్త్వమగ్నేభ్యహథ్నత్పత్వారిగం
 శత్ || ౪౬ ||

|| వివాఏతస్యప్రియాసః ||

|| హరిఃఓమ్ ||

|| తథుత్ ||

|| శ్రీకృష్ణార్చనమస్తు ||

చతుర్థపత్ర స్సమాప్తః